

Názov: Sírová sopka

Návod na prácu

Zadanie: Redoxnými reakciami zmesi zinku a síry vyvolaných zapálením zmesi dociel'te exotermické explozívno-pyroforické efekty.

Teória

Práškový zinok sa búrlivo zlučuje s práškovou sírou po iniciovaní reakcie teplotou. Reakcia je prudko exotermická.

Okrem bieleho sulfidu zinočnatého vzniká aj biely oxid zinočnatý:

a štipľavý oxid siričitý:

Pomôcky: roztierkačka s roztieradlom, odparovacia miska, laboratórna lyžička, kahan, digestor

Chemikálie: práškový zinok, prášková síra

Postup

1. Navážte 0,1 g S a 0,2 g Zn.
2. Zmes dobre rozotrite a zhomogenizujte v roztierkačke.
3. Potom zmes dajte do odparovacej misky a zahrievajte nad plameňom kahana v digestóriu.
4. Pozorujte prudké vzplanutie, vzniká farebný záblesk a produkty ZnS a ZnO.

Nakladanie s chemickými látkami

Chemikália	Forma	H-vety	P-vety
Zn	Tuhá, prášková	---	---
S	Tuhá, prášková	H315	P302 + P352, P332 + P313

Názov projektu: Digitalizácia chemických experimentov pre zlepšenie kvality a podporu výučby chémie na stredných školách
Akronym: ChemIQSoc
Číslo projektu: 2021-1-SK01-KA220-VET-000027995

Zdroje rizík a vyhodnotenie závažnosti rizika

Možnosť popálenia kože a poškodenie očí.

Spôsob nakladania s odpadmi

Certifikovaná firma na zneškodnenie chemických odpadov.

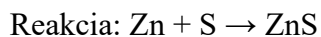
Opatrenia k obmedzeniu rizika

Pracovný plášť, okuliare, rukavice, dodržovanie bezpečnej vzdialenosti.

Pracovný list

Výpočty

1. Vypočítajte koľko gramov síranu zinočnatého vznikne reakciou 0,1 g síry so stechiometrickým množstvom zinku.

$M(\text{S}) = \dots\dots\dots \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$, $M(\text{ZnS}) = \dots\dots\dots \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$

Pozorovanie

1. Opíšte priebeh experimentu sírová sopka.

Otázky

1. Napíšte rovnice reakcie, ktoré prebiehajú pri experimente sírová sopka.
Reakcia č. 1:
Reakcia č. 2:
Reakcia č. 3:
2. Napíšte rovnice polreakcie oxidácie a redukcie v reakcii zinku so sírou.
Oxidácia:
Redukcia:
3. Rozhodnite, či je zinok v reakcii so sírou oxidačným alebo redukčným činidlom.
4. Vysvetlite, prečo je potrebné:
  - a. dobre rozotrieť jednotlivé komponenty
  - b. realizovať experiment v digestore

Názov projektu: Digitalizácia chemických experimentov pre zlepšenie kvality a podporu výučby chémie na stredných školách
Akronym: ChemIQSoc
Číslo projektu: 2021-1-SK01-KA220-VET-000027995

5. Charakterizujte pyroforickú látku.

Záver

Pokyny na vypracovanie záveru:

1. Stručne zhrňte cieľ demonštračného experimentu. Čo sme sa experimentom snažili zistiť alebo dokázať?
2. Popíšte, čo ste počas experimentu pozorovali. Aké boli najdôležitejšie výsledky a aké súvislosti ste si všimli?
3. Vysvetlite výsledky pomocou teórie. Ako výsledky potvrdzujú alebo vyvracajú predpokladané princípy?
4. Zamyslite sa nad praktickým významom. Ako sa dajú poznatky z experimentu využiť v reálnom živote alebo v ďalšom štúdiu?

Vyhlásenie o vylúčení zodpovednosti

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Slovenskej akademickej asociácie pre medzinárodnú spoluprácu, Národnej agentúry programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu. Európska únia ani organizácia udeľujúca grant za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť.